

Klima og Energi
Karen Blixens Boulevard 7, 8220 Brabrand

21. september 2026
Side 1 af 5

Jakob Søgaard Clausen (DD)

TEKNIK OG MILJØ

By og Natur
Aarhus Kommune

Svar på 10-dages forespørgsel fra Jakob Søgaard Clausen (DD) om opkøb af landbrug med henblik på afvikling

Klima og Energi
Karen Blixens Boulevard 7
8220 Brabrand

Jakob Søgaard Clausen (DD) har fremsendt 10-dages forespørgsel til Teknik og Miljø om opkøb af landbrug med henblik på afvikling. Spørgsmålene kommer i forlængelse af det fremsendte bruttokatalog over mulige nye klimatiltag og er særligt rettet mod det potentielle tiltag 'Strategisk opkøb af landbrugsejendomme'. Spørgsmålene besvares herunder.

Baggrund for bruttokatalog

Bruttokataloget og vurdering af en potentiel indsats om 'Strategisk opkøb af landbrugsejendomme' har sin oprindelse i en bestilling fra klimaforligskredsen i januar 2026 omhandlende yderligere potentialer for CO₂ reduktioner i scope 1 og 2. Som anført i bruttokataloget sendt til byrådet og forligskreds i september 2026 forud for budgetforhandlingerne, er klimaplanen allerede meget ambitiøs på scope 1 og 2, og det har derfor været begrænset, hvor mange yderligere CO₂ reducerende initiativer, der kunne identificeres.

Teknik og Miljø vurderer ud fra et klimaøkonomisk perspektiv, at de supplerende indsatser, der er beskrevet i bruttokataloget, er omkostningstunge for Aarhus Kommune som organisation.

Spørgsmål 1: *Har Aarhus Kommune lovhjemmel til at opkøbe landbrugsejendomme med det primære eller eneste formål at afvikle husdyrproduktion for at reducere CO₂-udledningen i kommunen?*

Svar:

Teknik og Miljø fremhæver, at en potentiel indsats er baseret på frivillig dialog med ejere af konkrete ejendomme, der udbydes til salg eller som opsøges med henblik på forhandlinger om opkøb.

21. september 2026
Side 2 af 5

Kommunen har efter kommunalfuldmagten hjemmel til at opkøbe ejendomme inden for Aarhus Kommune med henblik på at reducere CO₂-udledning, idet det er en lovlig kommunal opgave at varetage klimahensyn.

Spørgsmål 2: *Kan Aarhus Kommune lovligt opkøbe en privat virksomhed, afvikle dens produktion og afskedige virksomhedens medarbejdere, hvis formålet er at reducere kommunens CO₂-udledning?*

Svar:

Kommunen har efter kommunalfuldmagten som udgangspunkt ikke hjemmel til at udøve erhvervsvirksomhed og kan derfor generelt ikke opkøbe private virksomheder, hvilket heller ikke er intentionen med indsatsen. Den eksisterende ejer vil derfor selv skulle afvikle en eventuel igangværende virksomhed, før kommunen kan overtage ejendommen.

Spørgsmål 3: *Hvor mange direkte arbejdspladser vurderes der samlet at være på de seks landbrugsejendomme?*

Svar:

Besvares samlet under spørgsmål 5.

Spørgsmål 4: *Hvad vil der ske med medarbejderne på de seks landbrugsejendomme?*

Svar:

Besvares samlet under spørgsmål 5.

Spørgsmål 5: *Hvor mange afledte arbejdspladser vurderes at være knyttet til produktionen på de seks ejendomme, eksempelvis inden for transport, maskinstationer, dyrlæger, håndværk, foderleverancer, slagterier og øvrige følgerhverv?*

Svar: Spørgsmål 3, 4 og 5 besvares samlet i nedenstående besvarelse. I forhold til den potentielle indsats omkring "strategisk opkøb af ejendomme" er der i materialet (bruttokataloget over klimatiltag) angivet et regneeksempel på, hvad det vil betyde for CO₂e-reduktionen og finansieringsbehovet, hvis man opkøbte seks middelstore ejendomme. Beregningerne er således baseret på generelle betragtninger og der er ikke identificeret konkrete ejendomme til opkøb. Derfor er det ikke muligt at give konkrete svar på spørgsmål 3, 4 og 5.

Formålet med Jordfonden er at opkøbe jord til arealomlægning i samarbejde med forskellige aktører eller til kommunale projekter, blandt andet i *Vand- og Naturparkerne*. Når en ejendom ligger i et område, hvor kommunen har behov for at erhverve jorden til sådanne formål, er det ofte ikke muligt kun at

købe jorden. Det skyldes, at bygningerne kan have meget lav værdi for lodsejeren, hvis jorden sælges fra. I sådanne tilfælde kan det derfor være nødvendigt at købe hele ejendommen, herunder både jord og bygninger.

21. september 2026
Side 3 af 5

Aarhus Kommune er imidlertid tilbageholdende med at handle bygninger, idet der kan forventes et tab i forbindelse med håndteringen. Hvis der kan forventes en klimagevinst ved strategisk opkøb, kan der argumenteres for målrettet at anvende kommunale klimamidler til formålet.

Spørgsmål 6: *Hvilke typer husdyrbrug ligger til grund for beregningen af seks ejendomme?*

Svar:

Regneeksemplet baserer sig på en kombination af svineproduktion og kvæghold.

Der er tale om mellemstore husdyrbrug, hvor en væsentlig del af klimaaftrykket er knyttet til selve husdyrproduktionen. De konkrete klimaeffekter vil variere betydeligt afhængigt af husdyrtype, produktionsomfang, areal, driftsform og de enkelte ejendommers forhold.

Spørgsmål 7: *Hvilken gennemsnitlig pris pr. hektar landbrugsjord er lagt til grund for beregningerne?*

Svar:

Der er taget udgangspunkt i en gennemsnitlig hektarpris på 200.000 kr.

Som anført i materialet vil de relevante ejendomme formentlig være ejendomme, hvor der ikke er udsigt til generationsskifte, hvor anlæggene er nedslidte og/eller hvor ejendommen ligger i områder med kommunale interesser knyttet til natur, skovrejsning, vandmiljø eller drikkevand.

Derfor er der i regneeksemplet taget udgangspunkt i en relativt lav pris for de tilknyttede bygninger.

Spørgsmål 8: *Hvor stor en reel global CO₂-reduktion vurderes indsatsen at medføre?*

21. september 2026
Side 4 af 5

Svar: Af bruttokataloget fremgår det, at der forventes væsentlig "lækage" af CO₂, fordi dele af husdyrproduktionen må forventes at flytte til andre kommuner eller lande. Drivhusgaslækage dækker over en situation, hvor indenlandske tiltag for at reducere udledninger i Danmark skaber øgede udledninger i udlandet, fx hvis dele af eller hele produktionen af en given vare flyttes til udlandet.

De relevante ejendomme for indsatsen forventes primært at være ejendomme, hvor der allerede er overvejelser om ændret drift eller ophør, og dermed vil der ikke ske en CO₂e-lækage, som følge af kommunens eventuelle indsats. Med et eventuelt opkøb af ejendomme og jord får kommunen mulighed for at påvirke arealfordelingen i kommunen og kan understøtte målet om 33% skov og natur.

I tilfælde af at opkøbet medfører, at et landbrug flytter uden for kommunegrænsen, kan den opnåede CO₂e-reduktion risikere at føre til øgede udledninger andre steder.

Internationale og danske analyser, bl.a. fra Det Økonomiske Råd og CONCITO, peger på, at lækagen ikke svarer til den fulde danske emissionsreduktion. Fx anvendte den statslige Ekspertgruppe for Grøn Skattereform for Landbrug en lækagerate på 21-44 % for landbrugstiltag, hvilket vil sige, at tiltaget har mellem 79-56 % af sin effekt globalt. Omfanget afhænger bl.a. af, hvor produktionen flyttes hen, forskelle i produktionsmetoder og klimaintensitet samt udviklingen i forbrug og efterspørgsel.

Teknik og Miljø vurderer, at den konkrete globale klimaeffekt først kan opgøres mere præcist, når det er kendt, hvilke ejendomme der i givet fald erhverves, og om de forventes videreført på anden vis.

Teknik og Miljø gør derudover opmærksom på, at strategiske opkøb af ejendomme vil have en miljøeffekt, der rækker ud over den direkte reduktion fra ændret arealanvendelse og landbrugsdrift. Opkøb kan f.eks. understøtte sammenhængende natur- og vådområder, klimatilpasning, reduktion af kvælstofudledning, beskyttelse af drikkevand og biodiversitet.

Med venlig hilsen

Nicolaj Bang
Rådmand

/

Henrik Seiding

Direktør

21. september 2026
Side 5 af 5